

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

1

לפני: כב' השופט אילן ש' שילה, סג"נ

העותרת גלית גרימברג, עו"ד
באמצעות ב"כ עו"ד אפרים הרמן

נגד

המשיבה עיריית פתח תקווה
באמצעות ב"כ עו"ד אשר אילוביץ

2

3

פסק דין

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

עתירה לקבלת מידע לפי סעיף 17 בחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן "חוק חופש המידע" או "החוק"). המידע המבוקש, לאחר צמצום המחלוקות, הוא רשימת תאגידים המחזיקים נכסים בשטח של מעל 100 מ"ר בתחום שיפוטה של המשיבה, המסווגים כמחסנים לצרכי ארנונה, ופרטי הנכסים, וכן רשימת נכסים שבכתובת אחת המחויבים ביותר מסיווג אחד והמוחזקים בידי תאגידים (להלן "המידע המבוקש").

1. רקע

א. העותרת, עו"ד גליה גרימברג (להלן "העותרת"), עומדת בראש משרד עו"ד העוסק בין השאר בענייני ארנונה עירונית. המשיבה, עיריית פתח-תקווה (להלן "העירייה" או "המשיבה") היא רשות ציבורית.

ב. ביום 28.10.09 פנתה העותרת, בשם משרדה, אל המשיבה, בבקשה לקבל את המידע המבוקש, וכן מידע בדבר אישורים חריגים שקיבלה העירייה להעלאת ארנונה. ביום 17.11.09 דחתה העירייה את הבקשה, תוך שכינתה אותה "דרישת סרק". העותרת פנתה אל המשיבה פעמיים נוספות, בימים 24.12.09 ו-24.2.10, ופניותיה נדחו, בימים 11.1.10 ו-7.3.10 בהתאמה, תוך הפנייה למכתב מיום 17.11.09. ביום 26.4.10 הגישה העותרת את העתירה.

ג. במהלך הדיון המוקדם שקיימתי ביום 24.5.10, הגיעו הצדדים להסכמות שצמצמו את המחלוקות הראשוניות שעלו מהעתירה מחד גיסא ומהתגובה (שלאחר מכן הייתה לתשובה – פר' עמ' 4 ש' 27) מאידך גיסא. המחלוקת צומצמה למסירת המידע המבוקש, שהוא רשימת נכסים בשטח של מעל 100 מ"ר המסווגים כמחסנים, זהות המחזיקים בהם, וכן רשימת נכסים המחויבים בכתובת אחת ביותר מסיווג אחד. העותרת אף הוסיפה וצמצמה את בקשת המידע לנתונים באשר למחזיקים שהם תאגידים בלבד.

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

ד. לענייננו חשובה ההסכמה כי המשיבה תמסור תצהיר של "איש המחשבים שלה",
באשר לאפשרות להפיק את המידע המבוקש "בדרך מהירה ופשוטה ... להבדיל מדרך
המצריכה השקעה של שעות עבודה של תוכניתן".
ה. ביום 14.7.10 הודיעה העירייה לבית המשפט כי מסרה לעותרת את המידע בדבר
העלאות הארנונה החריגה. למכתב צירפה העירייה תצהיר של מנהל אגף המחשוב
בעירייה, מר רן שלום, לפי ההסכמה בישיבת יום 24.5.10. וכך אומר המצהיר (בסעיפים
3 - 5 בתצהיר):

"3. המידע המבוקש ע"י העותרת בעתירתה אינו מצוי כפי שהוא במחשבי
העירייה.
4. על מנת שתוכל העירייה להפיק מידע זה ממחשביה, יש צורך בשליפת הנתונים
הקיימים מהמחשבים של העירייה והעברתם לתוכנת מחשבים אחרת ועיבודם
מחדש.
5. אין המדובר על 'לחיצת כפתור' על מנת להנפיק את המידע המבוקש ע"י
העותרת, אך גם אין המדובר על שעות עבודה רבות."

2. עיקר טענות הצדדים

א. טענות העותרת:
המידע המבוקש נמצא במחשבי העירייה והעותרת מבקשת לקבלו לפי פילוח מסוים. יש
להבחין בין עיבוד מידע שאינו נדרש בענייננו, לבין שליפת מידע ופילוחו. הסתפקות העותרת
במידע המבוקש המצומצם נועדה להקל על העירייה ולצמצם את השקעתה בהכנת המידע.
הכנת המידע אינה כרוכה בהכבדה על עבודת העירייה ואין מדובר בהקצאת משאבים בלתי
סבירה. מנהל אגף המחשוב בעירייה הצהיר כי אין צורך בשעות עבודה רבות.
כיון שהבקשה עוסקת במידע על תאגידים בלבד, אין במסירתו פגיעה בפרטיות. הגנת הפרטיות
אינה חלה על תאגידים.

ב. טענות העירייה:
יש לדחות את העתירה על הסף בשל שיהוי ניכר. כבר ביום 17.11.09 ידעה העותרת את עמדת
העירייה המתנגדת למסירת המידע, אך העתירה הוגשה רק ביום 26.4.10. אין בהתכתבויות
שבין העותרת למשיבה, בתקופה שבין שני התאריכים הללו, כדי לרפא את הפגם. המידע
המבוקש אינו "מידע" כמשמעותו בחוק חופש המידע. המידע המבוקש אינו נמצא בידי
המשיבה, והמצאתו מצריכה שליפת נתונים קיימים, חקירתם ועיבודם. מסירת המידע
המבוקש, שעניינו במאות נישומים, דורש הקצאת משאבים בלתי סבירה. מסירת המידע
המבוקש כרוכה בפגיעה במאות צדדים שלישיים (הנישומים) ופנייה לקבלת הסכמתם תכביד

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

על תפקוד העירייה באופן שישבש את תפקודה התקין. מסירת המידע על נכסי נישומים גורם לפגיעה בפרטיותם, כאמור בסעיף 2 (10) בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 (להלן "חוק הגנת הפרטיות"). הוראת חוק הגנת הפרטיות חלה גם על תאגיד, מפני שחלופה זו של סעיף 2, להבדיל מחלופות אחרות, איננה נוקטת במונח "אדם" לגבי הזכאי להגנה. העותרת לא גילתה אינטרס ציבורי כהגדרתו בחוק. החלטת העירייה אינה חורגת ממתחם הסבירות ואין מקום להתערב בה.

3. דין והכרעה

3.1 שיהוי

א. העירייה ביקשה לדחות את העתירה על הסף בשל שיהוי, דהיינו מפני שהעתירה הוגשה יותר מחמישה חודשים לאחר שהעירייה דחתה את בקשת העותרת למסירת המידע. העותרת משיבה כי לאחר דחיית בקשתה הראשונה היא שבה ופנתה באופן ענייני לעירייה, ותשובותיה הלקוניות של העירייה אינן מראות שמדובר ב"פניות סתמיות חוזרות ונשנות" (עת"מ (ב"ש) 407/08 בן הרוש נ' עיריית אשקלון (לא פורסם, 11.8.09). העותרת מוסיפה כי לא מתקיים אף אחד מיסודות השיהוי: לא ניתן להסיק מהתנהלותה כי ויתרה על זכות הפנייה לבית המשפט; לא חל שינוי לרעה במצב העירייה ולא נפגעו אינטרסים שלה או של צדדים שלישיים; אי מתן המידע עולה כדי פגיעה בשלטון החוק ברמה המצדיקה בחינת העתירה לגופה.

ב. אכן אין מקום לטענת השיהוי. לאחר קבלת תשובתה הראשונה של העירייה פנתה העותרת פעמיים נוספות, וניכר כי מדובר במאמצים כנים לשכנע את העירייה לספק את המידע המבוקש. העירייה לא יכלה אפוא להסיק מהתנהגות העותרת ויתור על זכותה וטענותיה. כך גם לא נפגע אינטרס כלשהו של המשיבה כתוצאה מהשתהות העותרת בהגשת העתירה. בעע"ס 7024/03 עו"ד אריה גבע נ' יעל גרמן, (לא פורסם, 6.9.06) אישר בית המשפט העליון (מפי השופטת ארבל) דחיית של טענת שיהוי, במקום שהעתירה הוגשה לאחר שחלפו חמישה חודשים ממועד קבלת ההחלטה שסירבה למסור מידע לפי החוק. וכך אמר בית המשפט:

"כפי שציין בית המשפט לעניינים מנהליים, העתירה הוגשה למעלה מחמישה

חודשים לאחר שקיבל המערער את החלטת המשיבה 2 לדחות את בקשתו.

ואולם, בפרק הזמן שחלף עד להגשת העתירה קיים המערער התכתבות רציפה

עם המשיבה 2, כאשר מפניותיו עולה כי נמנע מלהגיש עתירה כיוון שהמתין

למענה מטעם המשיבות לפניותיו. בצדק ציין בית המשפט לעניינים מנהליים

כי אין מקום לכך שעותר ינסה לשכנע שוב ושוב את הרשות לספק לו מידע

לאחר שבקשתו סורבה (וראו לעניין זה: בג"צ 410/78 מילס ישראל בע"מ נ' שר

האוצר, פ"ד לג (1) 271 (1979)). כידוע, בעניין זה 'לא חלף הזמן כשלעצמו

משמש יסוד לדחיית עתירה שהוגשה באיחור, אלא העובדה כי עקב הזמן

שחלף עלולים להיפגע אינטרסים ראויים להגנה' (בג"צ 7053/96 אמקור בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

נ' שר הפנים, פ"ד נג (1) 193, 202 (1999)). לא מצאתי כי פגיעה שכזו עשויה להתרחש, ונראה כי בנסיבות נעשה ניסיון כן של המערער למצות סעדיו אל מול הרשות ולסיים העניין ללא פניה לערכאות, ועל כן הוגשה העתירה תוך חריגה מפרק הזמן הקבוע בתקנות, מה גם שבנסיבות העניין אין מדובר בחריגה מופלגת היוצרת קושי אמיתי להעביר תחת שבט הביקורת השיפוטית את החלטת הרשות (ראו: ע"א 6365/00 בר אור נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון, פ"ד נו (4) 38, 46 – 47 (2002); בג"צ 849/92 שמן (תעשיות) בע"מ נ' מינהלת מרכז ההשקעות, פ"ד מז (2) 702, 706 (1993)). "

אוסף כי המשיבה עצמה, במכתבה מיום 7.3.10, הודיעה לעותרת על זכותה להגיש עתירה. מאז משלוח מכתב זה ועד להגשת העתירה לא חלפה התקופה הסטטוטורית להגשתה. עמידת העירייה על טענת השיהוי, בנסיבות אלו, איננה מלמדת על תום לב.

כפי שנראה להלן, יש ממש בעתירה, ולא היה יסוד לסירובה הבלתי מוצדק של המשיבה למסור את המידע המבוקש.

לפיכך יש לדחות את טענת השיהוי.

3.2 לגופו של עניין

א. הזכות לקבלת מידע מרשות ציבורית הוכרה בפסיקת בתי המשפט בישראל לפני כיוכל שנים, והיא עוגנה בחוק חופש המידע בשנת 1999. חשיבות הזכות למידע והיקפה הרחב נובעים מחיוניותה לקיומו ולתפקודו התקין של המשטר הדמוקרטי. על חשיבותה של זכות זו עמדה השופטת ארבל:

"בבסיסה של הזכות למידע כמה רציונלים עיקריים: ראשית, היא חיונית להגשמת זכות היסוד לחופש הביטוי ... חופש המידע הינו תנאי להגשמתה של זכות הציבור לדעת, ובהמשך ליכולתו של ציבור זה לבטא דעותיו ועמדותיו ... רציונל נוסף הינו תפישת הרשות כנאמן הציבור המחויב בראש ובראשונה לאינטרס הציבור ולא לאינטרס הפרטני של הרשות ... על אלה יש להוסיף, כי הזכות למידע הינה אמצעי חשוב ומהותי ביכולתו של הציבור להפעיל פיקוח ובקרה על רשויות הציבור ולקחת חלק בעשייה השלטונית. לפרסום החלטות הרשות ומדיניותה יש חשיבות הן מאחר שלאורן יכול הפרט לתכנן התנהלותו ולקבל החלטות מושכלות, הן מאחר שיש חשיבות וערך לידיעת הרשות כי ההחלטה או המדיניות תיחשפנה לעיני כל – אלה משפיעים על תוכן ההחלטות."

ע"מ 7024/03 עו"ד אריה גבע נ' יעל גרמן ס' 12).

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

ב. סעיף 1 בחוק קובע כי "לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה", וסעיף 2 מגדיר מהו מידע וכולל בו "כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב".

כבר מלשוננו של סעיף 1 נלמד כי הזכות לחופש המידע, כזכויות אחרות, איננה מוחלטת. החוק סייג את חובת הרשות למסור מידע בסייגים אחדים, והקנה לה סמכות לדחות בקשה לקבלת מידע (ס' 8 וס' 9(ב)), או שהורה לה שלא למסור מידע (ס' 9(א)).

המשיבה טוענת לחלותם של שניים מהסייגים שבחוק על בקשת העותרת: האחד מפני ש"הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה" (סעיף 8(1)), והשני מפני שמדובר ב"מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין" (סעיף 9(א)(3)).

ג. באשר לסייג הראשון שעניינו הכבדה בלתי סבירה על פעילות העירייה: אמנם העירייה טוענת כי החוק אינו חל על המידע המבוקש, שכן זה אינו נמצא ברשותה, אך העותרת צודקת בתשובתה כי כל הנתונים של המידע המבוקש נמצאים במאגרי המידע הממוחשבים של העירייה, והפילוח שהעותרת מבקשת לערוך בו (מחסנים ששטחם יותר מ- 100 מ"ר בהחזקת תאגידים) עניינו במיון הנתונים בלבד. על כך משיבה העירייה שהפקת המידע המבוקש מצריכה עיבוד הנתונים באופן המצריך "הקצאת משאבים בלתי סבירה", שעל כן אין לחייבה להפיקו ולמוסרו. בטיעונה מסתמכת העירייה על פסקי דין (ה"פ (מחוזי ת"א) 1614/00 התנועה להגינו שלטונית נ' עיריית בני ברק (לא פורסם, 1.1.02), עע"מ 1825/02 מדינת ישראל – משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות – א.ב.א, פ"ד נט(3) 726 שדנו במקרים שבהם המידע לא היה בידי הרשות, והיא נדרשה לעיבוד ומחקר של נתונים גולמיים כדי לייצר. בענייננו אין צורך בעיבוד ובמחקר, וכל שנדרש הוא שליפת נתונים ומיונם באופן שיאפשר לספק לעותרת את הנתונים הקיימים במערכת לגבי המידע המבוקש. בעניין דומה (עת"מ (ת"א) 2027/06 כהן מרדכי נ' עיריית ראשון לציון (לא פורסם, 12.3.07)) אמר בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופט ד' פלפל):

"... בינתיים דור המחשב התפתח, וע"י מתן הוראה פשוטה למחשב, ניתן בלחיצת כפתור אחד, להכין רשימות לפי נושאים, לרכז רשימות, לפרק רשימות, לעדכן רשימות, ולייחד רשימות. אם 'העיבוד', לעניין זה, משמעו מתן הוראה אחת או שתיים למחשב, ולא יצירת תוכנה חדשה או עיבוד נתונים מסובך יותר, אין כל מניעה שהרשות תעשה פעולה מעין זו ותעזור לאזרח לרכז נתונים. במילים אחרות: לא הייתי רואה בכך 'עיבוד' של חומר בלשון חוק חופש המידע."

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

ד. האידנא, כאשר מערכות מיחשוב המכילות מאגרי מידע נמצאות בתשתית פעילותו של כל ארגון, ובכלל זה כל רשות ציבורית, אין בדרך כלל יסוד לטענה שהמערכות הללו אינן מסוגלות להשיב לשאלתה המבקשת לקבל את הנתונים הקיימים בהן, בחתך כזה או אחר מהפרמטרים הקיימים במאגר, או כי הדבר מצריך השקעה בלתי סבירה של משאבים. ראוי לרשות דוגמת המשיבה שמערכותיה יהיו מסוגלות להשיב לשאלתה פשוטה, מעין זו שבפנינו, ב"לחיצת כפתור". אם הדבר איננו אפשרי, ואם המצאת המידע המבוקש מצריכה עיבוד באמצעות העברת מלוא הנתונים לתוכנה אחרת שתמין אותם לפי המבוקש, עדיין אין בכך, לכאורה, משום הכבדה יתרה על הרשות, אלא אם זו תוכיח את עלות המשאבים ואי סבירות ההוצאה.

ה. בענייננו אין מדובר בטיפול המצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה. שוברה של טענת העירייה באשר להתקיימותו של סייג זה נמצא בדברי המצהיר מטעמה, מנהל אגף המחשוב, האומר באשר להיקף העבודה הנדרשת לאספקת המידע המבוקש: **"אין המדובר על שעות עבודה רבות"**. סתם המצהיר ולא פירש בכמה שעות מדובר, ויש להבין מדבריו שאין מדובר בהקצאת משאבים בלתי סבירה כמשמעותה בחוק.

לפיכך יש לדחות את טענת העירייה המסתמכת על סייג זה.

ו. גם הסייג השני בדבר פגיעה בפרטיות אינו חל בענייננו. העותרת צמצמה את היקף המידע המבוקש באופן שיכלול רק נכסים המוחזקים בידי תאגידים. המידע המבוקש הוא שמם של התאגידים ונתוני הנכסים שבהם הם מחזיקים כפי שנרשמו אצל העירייה לצורכי ארנונה. על מידע באשר לתאגיד לא חלה הגנת הפרטיות. סעיף 2 בחוק הגנת הפרטיות מגדיר את המקרים הנחשבים פגיעה בפרטיות, כשהחלופות הרלוונטיות לענייננו הן אלו שבסעיפי המשנה 7 ו-9 העוסקים בהפרת חובת סודיות כלפי אדם (חלופה 7) או **"שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר"** (חלופה 9). סעיף 3 בחוק הגנת הפרטיות מצמצם את המונח **"אדם"** בהגדרתה של פגיעה בפרטיות (בסעיף 2) **"למעט תאגידים"**. צירופן של הוראות סעיפים 2 ו-3 בחוק הגנת הפרטיות שולל אפוא פגיעה בפרטיות של תאגיד, למעט במקרה של הפרת חובת סודיות שנקבעה בהסכם (חלופה 8 בסעיף 2) שאיננה רלוונטית לענייננו. ראו בעניין זה בג"צ 2594/96 **המסלול האקדמי של המכללה למינהל נ' לשכת עורכי הדין**, פ"ד (5) 166; עת"מ (ת"א) 2052/04 **אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' מנהל מקרקעי ישראל** (לא פורסם, 13.9.04); עת"מ 62/10 **ד"ר הנריק רוסטוביץ ושות', חברת עורכי דין נ' יצחק שריקי, הממונה על חוק חופש המידע**, (לא פורסם, 17.10.10).

בית המשפט המחוזי מרכז בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

16 דצמבר 2010

עת"מ 10-04-35364 גרימברג נ' עיריית פתח תקווה

1 הסתמכותה של העירייה על הוראת חלופה 10 בסעיף 2 בחוק הגנת הפרטיות איננה ממין
2 העניין. חלופה 10 מגדירה מקרה נוסף של פגיעה בפרטיות - "פרסומו או מסירתו של דבר
3 שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9)", ואכן כטענת המשיבה המונח
4 "אדם" אינו מופיע בחלופה זו. אולם המשיבה מתעלמת מכך שהחלופות הרלוונטיות האחרות
5 של סעיף 2 (המגדיר "פגיעה בפרטיות"), הנזכרות בגוף חלופה 10, מצמצמות את תחולתן
6 לאדם להבדיל מתאגיד, שעל כן גם תחולתה של חלופה 10 מכוונת לפגיעה בפרטיות של אדם
7 ולא של תאגיד.

8
9 איני רואה צורך בפנייה של המשיבה אל התאגידים שבהם מדובר, כדי לקבל הסכמתם
10 לחשיפת המידע המבוקש. מדובר במידע על תאגידים שכאמור פרטיותם בענייננו אינה מוגנת
11 בחוק, ואשר ממילא ניתן להגיע אליו באמצעות "עבודת רגליים" תוך ביקור בנכסים השונים
12 (ר' עת"מ (חי) 1293/05 שנירס בע"מ נ' עיריית חדרה (לא פורסם, 7.1.07)). המשיבה גם לא
13 פירטה את הפגיעה בפרטיותם של אותם תאגידים שממנה היא חוששת.

14
15 עם זאת, ואם חוששת המשיבה מפגיעה בפרטיותם של אותם תאגידים, תואיל ותשלח להם
16 הודעות באשר לפסק דין זה. אין במשלוח הודעות שכאלו משום הקצאת משאבים בלתי
17 סבירה.

לסיכום

18
19 התוצאה היא, כי לא מצאתי בטענות העירייה הצדקה לאי מסירת המידע המבוקש שעל כן אני
20 מחייבה למוסרו לעותרת בתוך 60 יום מהיום.

21
22
23 המשיבה תישא בשכ"ט עו"ד של העותרת בסך 20,000 ₪.

24
25 המזכירות תואיל לשלוח העתק פסק הדין לצדדים באמצעות הפקסימליה.

26
27 ניתן היום, ט' טבת תשע"א, 16 דצמבר 2010, בהעדר הצדדים.

28
29
30

אילן ש' שילה, סגן נשיא